

2020-07-27

R E M I S S V A R

Post- och telestyrelsen
pts@pts.se

FI Dnr 20-15883
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Post- och telestyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om vilka uppgifter företag enligt 9 kap. 3 § första stycket lagen (2010:751) om betaltjänster ska lämna och till vilken myndighet uppgifterna ska lämnas

(Post- och telestyrelsens ärende Dnr 20-1270)

Finansinspektionen tillstyrker Post- och telestyrelsens förslag till föreskrifter och allmänt råd.

Finansinspektionen (FI) konstaterar att syftet med de föreslagna föreskrifterna och allmänna rådet (föreskriftsförslaget) är att förtydliga vilka uppgifter ett företag ska lämna enligt 9 kap. 3 § första stycket lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) och till vilken myndighet uppgifterna ska lämnas. Mot bakgrund av den rättsliga kontexten, 9 kap. 1–3 §§ betaltjänstlagen, konstaterar FI att de uppgifter som bör omfattas av föreskrifterna är sådana uppgifter som behövs för att Post- och telestyrelsen (PTS) ska kunna utöva tillsyn över att kreditinstitut och filialer till utländska kreditinstitut som omfattas av 9 kap. 1 § betaltjänstlagen (kreditinstitutet) tillhandahåller platser för kontantuttag och dagskassainsättningar i betryggande utsträckning i hela landet. Såväl den geografiska som den funktionella innebörden av skyldigheten bör kunna bedömas med stöd av uppgifterna.

När det gäller föreskriftsförslagets bredare, faktiska betydelse konstaterar FI att i och med att föreskrifterna anger vilka kategorier av uppgifter som företagen ska lämna, utkristalliserar de indirekt vilka parametrar som PTS kommer att kunna lägga till grund för sin bedömning i tillsynen. För kreditinstitutens del ger detta viss vägledning om hur skyldigheten i 9 kap. 1 § betaltjänstlagen bör tolkas. Ur ett förutsebarhetsperspektiv är denna vägledning välkommen, särskilt när det gäller den funktionella innebörden av skyldigheten som inte tydligt framgår av regelverket. För PTS del får föreskrifterna en begränsande effekt, eftersom de sätter ramarna för bedömningsunderlaget och därmed också för tillsynen. Såväl ur väglednings- som begränsningssynpunkt är det viktigt att föreskrifterna tar sikte på relevanta uppgifter.

Med utgångspunkt i ovanstående konstateranden anser FI att bestämmelserna i 3 och 4 §§ föreskriftsförslaget omfattar uppgifter som behövs för PTS tillsyn. Det noteras dock att föreskriftsförslaget saknar bestämmelser som tar sikte på uppgifter om användarvänligheten hos platserna för kontantuttag och dagskassainsättningar. Som nämns i förarbetena till de nya bestämmelserna i 9 kap. betaltjänstlagen anses användarvänlighet, framförallt för personer med funktionsvariationer, vara en av komponenterna i funktionalitetsbedömningen.¹ Vidare noteras att det saknas bestämmelser som uttryckligen tar sikte på uppgifter för att kunna bedöma platsernas funktionalitet för de personer i samhället som regleringen i 9 kap. betaltjänstlagen är särskilt tänkt att värna, exempelvis äldre personer och personer med funktionsvariationer. Bestämmelsen i 3 § 5 i) föreskriftsförslaget, som tar sikte på uppgifter om tillgänglighet i form av eventuella tillträdes hinder, kan visserligen ges en vid tolkning, men de exempel som nämns i PTS konsekvensutredning (biljett, inträde eller liknande) är snäva. Det finns en risk att eventuella andra tillträdes hinder inte kommer med i rapporteringen eftersom de inte finns specificerade.

Med tanke på att det är fråga om ny lagstiftning och att det kan vara svårt att utan upparbetad praxis överblicka vilka krav som bör ställas utifrån ett funktionalitetsperspektiv, kan FI ha förståelse för att PTS i nuläget har valt att låta föreskriftsförslaget ta sikte på sådana uppgifter som regeringen uttryckligen nämner som exempel i förarbetena. I takt med att praxis utvecklas och kunskapen ökar bör dock PTS överväga att se över föreskrifterna, så att myndigheten får tillgång till samtliga uppgifter som är nödvändiga för att kunna utöva en tillsyn som säkerställer att ändamålet med lagstiftningen uppfylls fullt ut.

Utan att det har direkt koppling till föreskriftsförslaget vill FI beröra den överenskommelse som PTS, enligt konsekvensutredningen, kommer att ta fram tillsammans med Tillväxtverket om användningen av uppgifterna i Pinpoint Sweden (Pipos). FI ser ett värde i att myndigheterna vid framtagandet av överenskommelsen överväger möjligheten att bereda rapporteringsskyldiga företag och relevanta intresseorganisationer åtkomst till Pipos analysdel i sådan omfattning att de på egen hand kan genomföra analyser om tillgången till platser för kontantuttag och dagskassainsättningar. En sådan åtkomst bedöms kunna innebära såväl förutsebarhets- som effektivitetsvinster.

Avslutningsvis vill FI också framhålla att myndigheten instämmer i att det vore värdefullt med flera informationsinhämtningar per år. Med hänsyn till att FI är i behov av uppdaterad information även efter det att ett överlämnande till FI skett, exempelvis inför ett eventuellt beslut om sanktionsavgift då undantagsmöjligheterna i 9 kap. 6 § betaltjänstlagen återigen behöver utredas, bör det övervägas om informationsinhämtning ska ske vid ytterligare tillfällen utöver de som tas upp i konsekvensutredningen.

¹ Proposition 2019/20:23, *Skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontantjänster*, s. 36.

FINANSINSPEKTIONEN

Martina Jäderlund
Tillförordnad områdeschef

Jenny Lundberg
Jurist

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.